

III

(Euroopa Liidu lepingu kohaselt vastu võetud aktid)

EUROOPA LIIDU LEPINGU V JAOTISE KOHASOLT VASTU VÕETUD AKTID

NÕUKOGU ÜHISMEEDE 2007/501/ÜVJP,

16. juuli 2007,

mis käsitleb koostööd Aafrika Terrorismiuuringute Keskusega (*Centre africain d'études et de recherche sur le terrorisme*) Euroopa Liidu terrorismivastase strateegia elluviimise raames

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

(6) Terrorismivastase võitluse tõhusus põrkub Aafrikas teatud kohalike vajakajäämistega, muu hulgas institutsionaalse korralduse valdkonnas,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 14,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA ÜHISMEETME:

ning arvestades järgmist:

Artikkel 1

Eesmärk

(1) Euroopa Ülemkogu võttis 15. detsembril 2005 vastu Euroopa Liidu terrorismivastase strateegia, mis näeb muu hulgas terrorismi ärahoidmiseks ja selle vastu võitlemiseks ette koostöö arendamise Euroopa Liidu välispartneritega.

Käesoleva ühismeetme eesmärk on võimaldada Euroopa Liidul toetada Aafrika Liidu liikmesriike, et parandada organisatsioonilisest küljest nende suutlikkust võidelda terrorismiga Euroopa Liidu terrorismivastase strateegia nende sätete raames, mis käsitlevad koostööd Euroopa Liidu väliste partneritega, eelkõige rahvusvaheliste organisatsioonidega. Käesoleva ühismeetmega püüdleb Euroopa Liit samuti Aafrika Liidu liikmesriikide vahelise, terrorismivastase võitluse alase koostöö tugevdamise poole, sealhulgas teabevahetuse kaudu.

(2) Euroopa Ülemkogu võttis 15. detsembril 2005 vastu strateegia „Euroopa Liit ja Aafrika: liikumine strateegilise partnerluse suunas”, milles Euroopa Liit võtab endale kohustuse avaldada Aafrika riikidele toetust terrorismivastases võitluses.

Artikkel 2

Projekti kirjeldus

(3) Aafrika Liit kiitis 14. septembril 2002 heaks Aafrikas terrorismi ärahoidmise ja selle vastu võitlemise tegevuskava, milles nähti muu hulgas ette Aafrika Terrorismiuuringute Keskuse (*Centre africain d'études et de recherche sur le terrorisme*, CAERT) loomine.

Käesoleva ühismeetme raames eraldab Euroopa Liit CAERTile rahalist toetust, et teostada alljärgnevalt kirjeldatud projekt, mille eesmärk on parandada Aafrika riikide terrorismivastaste süsteemide tõhusust.

(4) Aafrika Liit asutas CAERTi 13. oktoobril 2004. CAERTi ülesandeks on eelkõige hinnata terrorismiohtu Aafrikas ning edendada Aafrika-sisest terrorismivastast koostööd. CAERT soovib Euroopa toetust.

Projekti raames viiakse Aafrika Liidu liikmesriikides läbi riiklike terrorismivastaste süsteemide auditeid ning nõustatakse neid riike ümberkorralduse alal. Nõustamine toimub tegevuskava alusel, mis töötakse välja CAERTi kaasabil ja mida Euroopa Liit tutvustab eelnevalt koos kõigi Aafrika Liidu riikidega Addis Abebas toimival seminaril.

(5) Mõningates Aafrika riikides on kujunemas terrorismioht, mis seab üha suuremasse ohtu nii need riigid ise kui ka Euroopa Liidu.

Selle projekti üksikasjalik kirjeldus on esitatud lisas.

*Artikkel 3***Rakendamine**

1. Käesoleva ühismeetme rakendamise eest võtab endale vastutuse eesistujariik, keda abistab nõukogu peasekretär/ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja. Komisjon on sellesse täiel määral kaasatud.

2. Artiklis 2 nimetatud projekti tehniline teostus usaldatakse CAERTile, kes täidab seda ülesannet peasekretäri/ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja järelevalve all. Sel eesmärgil sõlmib peasekretär/kõrge esindaja CAERTiga vajalikud kokkulepped.

*Artikkel 4***Finantssätted**

1. Artiklis 2 nimetatud projekti lähtesumma on 665 000 eurot, mida rahastatakse Euroopa Liidu 2007. aasta üldeelarvest.

2. Kulutusi hallatakse Euroopa Komisjoni vastutusel vastavalt Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavatele Euroopa Ühenduse menetlustele ja eeskirjadele.

3. Komisjon teostab järelevalvet lõikes 2 nimetatud kulutuste nõuetekohase haldamise üle, kusjuures kulutused kujutavad endast tagastamatut abi. Sellel eesmärgil sõlmib komisjon CAERTiga rahastamislepingu. Sõlmitavas rahastamislepingus nähakse ette, et minister tagab Euroopa Liidu rahalise abi nähtavuse, mis vastab abi suurusele.

4. Komisjon püüab sõlmida lõikes 3 osutatud rahastamislepingu võimalikult peatselt pärast käesoleva ühismeetme jõustumist. Komisjon teavitab nõukogu kõigist raskustest selle protsessi jooksul ja rahastamislepingu sõlmimise kuupäevast.

*Artikkel 5***Teave ja hindamine**

Eesistujariik, keda abistab peasekretär/kõrge esindaja, annab nõukogule CAERTi perioodiliselt esitatavate aruannete põhjal aru käesoleva ühismeetme rakendamisest. Nõukogu jaoks koostatavad aruanded sisaldavad artiklis 2 osutatud projekti hindamist. Komisjon on sellesse täielikult kaasatud ning annab teavet käesoleva ühismeetme teostamise rahaliste aspektide kohta.

*Artikkel 6***Kooskõla ja koostöö**

Vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 3 teisele lõigule tagavad nõukogu ja komisjon vastavalt oma sellekohastele volitustele kooskõla käesoleva ühismeetme rakendamise ning ühenduse muu välistegevuse vahel. Sel eesmärgil teevad nõukogu ja komisjon omavahel koostööd.

*Artikkel 7***Jõustumine ja kestus**

Käesolev ühismeede jõustub selle vastuvõtmise päeval. See kaotab kehtivuse 18 kuu möödumisel artikli 4 lõikes 3 osutatud komisjoni ja CAERTi vahelise rahastamislepingu sõlmimisest või 16. juulil 2008, kui rahastamislepingut pole selleks kuupäevaks sõlmitud.

*Artikkel 8***Avaldamine**

Käesolev ühismeede avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 16. juuli 2007

Nõukogu nimel
eesistuja
J. SILVA

LISA

Euroopa Liidu toetusmeede Aafrika Liidule terrorismivastase võitluse valdkonnas*Meetme kirjeldus*

Terrorismi ennetamise ja sellega võitlemise konventsioon, mille Aafrika Ühtsuse Organisatsiooni liikmesriigid 14. juuli 1999 Alžiiris allkirjastasid, on kogu Aafrika mandri tasandil esimene terrorismivastase võitluse eriinstrument.

Selles konventsioonis leiduvad terrorismi määratlus, ⁽¹⁾ kohustus nimetada siseriiklikus õiguses terroriaktid kriminaalkuritegudeks, võtta kohustus mitte toetada terrorismiga seonduvat tegevust, kohustus teha riikidevahelist koostööd terrorismi tõkestamiseks teabevahetuse abil ning sätted, millega nähakse ette terroristide väljaandmine ja välisriigi asutuste poolt riigi territooriumil kriminaalkuritegude eeluurimiste läbiviimise hõlbustamine.

Selle alusel kiitis Aafrika Liit (AL), kellest sai 2001. aastal Aafrika Ühtsuse Organisatsiooni õigusjärglane, 14. septembril 2002 Alžiiris heaks Aafrikas terrorismi ärahoidmise ja selle vastu võitlemise tegevuskava, mille eesmärgiks on viia Aafrika Ühtsuse Organisatsiooni konventsioon ellu konkreetsete meetmete kaudu.

Muuhulgas näeb tegevuskava H jaos ette luua Aafrika Terrorismiuuringute Keskus (CAERT), mille eesmärgiks on viia ellu koolitustegevust, viia läbi uuringuid terrorismi valdkonnas, moodustada andmebaaside süsteem teave kogumiseks, vahetamiseks ja analüüsimiseks ning täita terrorismi osas järelevalve- ja hoiatusfunktsiooni. Keskusel on igas riigis kontaktisik, keda nimetatakse keskpunktiks (*point focal*).

Projekti sisu

Euroopa Liidu (ELi) toetus ALile terrorismivastase võitluse valdkonnas on osa järkjärgulisest lähenemisest, mis võimaldab tuvastada koostöö vajadused ning välja selgitada sellise meetme lisandväärtuse.

2007. aasta teisel poolel korraldab CAERT Addis Abebas ühise seminari, mille raames EL pakub Aafrika riikidele võimaluse hinnata nende terrorismivastaseid süsteeme ning annab nõu ümberkorralduste tegemiseks. Seminari käigus tutvustatakse tegevuskava. Seminari lõpus võivad riigid, kes seda soovivad ning kes soovivad, et nende territooriumil viidaks läbi audit, avaldada soovi osaleda tegevuskava elluviimises. Plaan seisneb auditite organiseerimises eesmärgiga parandada Aafrika terrorismivastase võitluse organiseeritust.

Seejärel viiakse nendes ALi riikides, kes on selleks seminaril soovi avaldanud, läbi kohaliku terrorismivastase võitluse suutlikkuse hindamissioonid. Auditirühmad hindavad kohapeal riikide terrorismivastase võitluse suutlikkust eesmärgiga teha ettepanekuid selle parandamiseks, mis kantakse missioonijuhhi koostatavasse aruandesse, mis edastatakse CAERTile, kelle ülesandeks jääb edastada see omakorda nõukogule liikmesriikide teavitamiseks.

Kolmandas etapis teeb CAERT nende hinnangute alusel (pärast ELi nõusoleku saamist) auditeeritud riikidele soovitusi. Kõnealused riigid peavad nende järeldused ellu viima.

⁽¹⁾ Aafrika Ühtsuse Organisatsiooni artikli 1 lõikes 3 on „terroriakt” määratletud kui „mis tahes tegu või ähvardus panna toime tegu, millega rikutakse osalisriigi karistusseadusi ja mis võib seada ohtu isiku või isikute rühma elu, füüsilise puutumatus või vabadused, mis tekitab või võib tekitada kahju era- või avalikule omandile, loodusressurssidele, keskkonnale või kultuuripärandile ja mis pannakse toime kavatsusega

- i) hirmutada, tekitada hirmu, sundida, avaldada survet või kallutada mis tahes valitsust, asutust, institutsiooni, elanikkonda või osa sellest võtma mis tahes algatust või sellest hoiduma, võtma teatavat seisukohta või sellest loobuma või toimima teatavaid põhimõtteid järgides; või
- ii) häirida avalike teenuste tõrgeteta toimimist, elanikkonnale hädavajalike teenuste osutamist või tekitada elanikkonna seas kriisiolukord;
- iii) tekitada osalisriigis üldine mäss.”

Selles artiklis leiduv määratlus hõlmab muu hulgas ka terrorismi rahastamise, kattes „[eelmisel] lõikes mainitud tegu toime panna kavatseva mis tahes inimese edutamise, rahastamise, talle kaasaaitamise, julgustamise, kallutamise, ähvardamise, vandenõu, korraldamise või varustamise.”

Ühismeetme rakendamise kord

CAERTi rahastab ÜVJP ning sellele antakse keskne roll ühismeetme rakendamises. CAERTi ülesandeks jääb organiseerida seminar Addis Abebas, tagada pidev kontakt riikidega, kes on tegevuskavaga nõustunud, et valmistada ette auditimis-sioonid, hallata neid missioone nii tegevuslikust kui ka rahalisest küljest ning täita koordinaatori rolli. Liikmesriike teavitatakse korrapäraselt selle ühismeetme edenemisest. Ühismeede kestab 18 kuud.

2007. aasta teisel poolel toimub Addis Abebas ALi peakorteris seminar, millel kogunevad kaks esindajat 53 ALi riigist, Marokost, UNODCst, CAERTist ja igast ELi liikmesriigist ning ELi terrorismivastase võitluse koordinaator. Esindajateks on kõrgetasemelised eksperdid ja kõrged ametnikud.

Seminari avab ALi esindaja ning sellel toimuvad järgmised sõnavõttud:

- CAERTi sõnavõtt terrorismiohu hindamise kohta,
- UNODC sõnavõtt rahvusvaheliste konventsioonide kohta,
- Euroopa Liidu terrorismivastase võitluse koordinaatori sõnavõtt,
- Euroopa Liidu esindajate sõnavõtt terrorismivastase võitluse riiklike üksuste kohta,
- ALi esindajate sõnavõtt.

Seminari lõpus tutvustatakse EL poolt eelnevalt väljatöötatud tegevuskava, mille eesmärgiks on pakkuda seda soovivatele riikidele nende terrorismivastaste süsteemide auditi missioone ning nõuandemissioone ümberkorralduste tegemiseks.

Seminari eeldatavast eelarvest kaetakse 53 ALi riigi, Maroko, Euroopa ja rahvusvaheliste esindajate reisi- ja majutuskulud ning seminari ettevalmistamise ja logistika valmisseadmise missiooni kulud. Seminari töökeeled on ALi keeled: inglise, prantsuse, araabia ja portugali keel.

Seminari lõpus väljendavad või ei väljenda Aafrika riigid soovi nende territooriumil auditimismissiooni läbiviimiseks. Auditirühmadesse kuuluvad kaks ELi liikmesriikide spetsialisti ja üks CAERTi liige. Neil peab olema juurdepääs kogu asjaomasele teabele ning nende eesmärk on hinnata iga riigi terrorismivastaseid süsteeme. Pärast nende missiooni lõppu koostavad auditirühmad aruande, mis sisaldavad soovitusi, mis viivad juhul, kui auditeeritud riikide valitsus need heaks kiidab, ellu nendesamade riikide valitsused, kusjuures selle üle teostab järelevalvet CAERT.